

Tallinna Politehnik

TALLINNA POLITEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA TEENISTUJATE NING ÜLIÕPILASTE AMETIÜHINGUKOMITEEDE HAALEKANDJA

Nr. 5 Pühapäeval, 10. juulil 1949. a. I aastakäik

Mitte korrata vanu vigu uuel õppeaastal

TPI direktor R. MAHL

1. juulil lõppes TPI-s 1948/49. õppeaasta ja algasid ettevalmistused 1949/50 õppeaastaks.

Möödunud õppeaasta andis palju õpetlikku tööks uuel õppeaastal, millel tahaksimegi alpool lühidalt peatuda. Ennekoike vaatleme suvise eksamissessiooni tulemusi. Analüüsisdes möödunud suvist sessiooni sisuliselt ja võrreldes teda talvise tasemega võib kindlalt öelda, et üliõpilaste õppetase on tõusnud ja osutus tunduvalt kõrgemaks kui talvel. Seetõttu oli tarvis kõrgema hinde saamiseks omada talvisega võrreldes hoopis sügavamaid teadmisi. See nõudis kõigilt üliõpilastelt pidevat töötamist juba esimesest õppepäevast alates. Veel kord tõendas ka see tõik, et aine põhjalikuks tundmaõppimiseks on vaja pidevat igapäevast tööd. Eksamite tagajärjed veel kord näitasid, et esimesed kursused vajavad erilist tähelepanu õppejõudude poolt ja et esimese kursuse üliõpilastega tuleb tõsiselt töötada nende esimesest instituudis viibimise päevast alates, aidata üliõpilastel võimalikult kiiresti koduneda uue õppemeetodiga, mis põhjalikult erineb sellest, millega nad harjusid keskkoolis; mahajäänud esimese kursuse üliõpilastele on tarvis õigeaegselt anda akadeemilist abi jne.

On vajalik pöörata rohkem tähelepanu instituudi sisemisele distsipliinile. Täielikult peavad kaduma instituudist niisugused nähted, nagu loengutest puudumised, suitsetamine audioruumides, halbade käitumise nähted instituudis varandusega jne. Juba uue õppeaasta esimestest päevadest alates on tarvis sisse seada eeskujulik puhtus ja kord instituudi ühiselamuis, vastuvaidlemalt kõrvaldades ühiselamuis neid, kes ei taha täita kultuurse ühiselamuis kehtivaid elementaarseid nõudmisi.

Ei saa märkimata jätta ka mõningaid lõppenud õppeaastal esinenud puudusi õppeprotsessis: küllaldase kontrolli puudumine praktiliste ja laboratoorseid tööde üle, samuti võlgnevuste likvideerimise üle jne.

Uuel õppeaastal need puudused tuleb täielikult kõrvaldada: ei saa olla kohta niisugusele olukorrale, kus üliõpilased venitavad võlgnevuse likvideerimist eksamissessiooni alguseni, jätvad hooltusse laboratoorseid tööd jne. Neis küsimustes tuleb põhiliselt oma tööstiili parandada vastavatel dekaanidel.

Meie õppetöö üldise taseme tõstmiseks on väga tähtis pidev õppejõudude töö enda teaduslik-pedagoogilise kvalifikatsiooni tõstmisele. Peab märkima, et pedagoogilise kvalifikatsiooni tõstmisele on meie instituudis seni väga vähe tähelepanu pööratud. See asjaolu on otseselt vastolus selle suure tähendusega, mida omab pedagoogiline külg õppejõudude tegevuses. Nii näit. esimese kursuse üliõpilaste mahajäämine on osalt tingitud ka mitte küllaldasest pedagoogilisest tööst viimastega, samuti metoodilistest puudustest esimese kursuse raskemate ainete ettekandmisel.

Liiga vähe tegelevad meie õppjõud teadusliku uurimistööga. Ainult üksikud õppejõud teevad süstemaatilist teaduslikku tööd (dots. Laul, dots. Raudsepp, v. õp. Aarna ja mõned teised). Teadusliku uurimistöö tempot ja ulatust tuleb järsult suurendada, et tõusta tärapäeva nõuete kõrgusele.

Lõpuks peab ütleva mõni sõna üliõpilaste vaba aja organiseerimise ja sporditöö kohta.

Möödunud õppeaasta vältel viidi läbi vähe huvitavaid loenguid, kirjandusõhtuid jne. Teatud edu võib märkida sporditöös. Kehakultuuri ja spordi kateedri töötajad suutsid luua instituudis vajaliku baasi sporditegevuse laiendamiseks. Praegu instituudis on kõik võimalused, et ausalt täita EK(b)P Keskkomitee määrust kehakultuuri ja sportliku tegevuse arendamiseks. Nende võimaluste ellurakendamine oleneb suuresti meie spordi- ja ühiskondlike organisatsioonide juhtide energias.

Õppeaasta on lõppenud. Aasta tagajärjed tulevad hoolikalt läbi töötada kõigis instituudi lüüdes, et mitte korrata vanu vigu uuel õppeaastal.

Uus, 1949/50. õppeaasta peab kulgema kõrgemal tasemel kui möödunud aasta. On tarvis saavutada uusi võite tõeliselt nõukogulike inseneride ja ökonomitide kaadrite ettevalmistamisel. Vältides esinenud vigu kasvatame oma sotsialistlikule kodumaale kaadreid, kes põhjalikult tunnevad oma eriala ja on valmis töötama ennastalgavalt kodumaa õitsenguks.

KOMMUNISTLIKUD NOORED SAMMUVAD KINDLALT ÜLIÕPILASTE ESIRIDADES
Piltidel (vasakult): kommunistlikud noored K. Kesküla, A. Alumite ja B. Semjonov, kes möödunud eksamissessioonil sooritasid kõik eksamid hindele „ väga hea“.

Lõppes majandusteaduskonna mittestatsionaarsete üliõpilaste tuleproov

Võrreldes möödunud õppeaasta talvist ja kevadist õppe- ning eksamissessiooni võib märkida, et talvine õppesessioon oli kevadisest märksa edukam. Kui talvisest sessioonist võttis osa 74,2% üliõpilast, siis kevadisest õppesessioonist võttis osa ainult 68,7% üliõpilast, mida ei saa pidada kaugeltki rahuldavaks. Kevadisel sessioonil esines ka juhtumisi, mil mittestatsionaarsete üliõpilaste registreeris end küll mittestatsionaarsete sektoris kui sessiooni osavõtjate, kuid loengulist, konsultatsioonidest ja eksameist osa ei võtnud.

Möödunud õppeaastal sooritasid suhteliselt küll enam eksameid kui aasta tagasi, kuid ka seda ei saa rahuldavaks pidada. Mittestatsionaarsete üliõpilaste peavad samuti kui statsionaarsete üliõpilaste sooritama iga aasta õppeplaanis ettenähtud vastava kursuse kõik eksamid ja likvideerima võlgnevused, kuna kursuse kordamine ei ole lubatud.

Suurim puudus, mis takistab mittestatsionaarsete üliõpilaste edukat õppetööd, on õppekirjanduse vähesus. Selle puuduse kõrvaldamiseks sektor hakkab edaspidi paljudamaid konsepte, mida levitatakse üliõpilaste hulgas.

H. Räämet, mittestatsionaarse sektori juhataja

Head tulemused ettevalmistusosakonnas

Piduliku aktusega 28. juunil lõpetas kolmas õppeaasta Tallinna Politehnilise Instituudi ettevalmistusosakonnas. See õppeaasta andis eelmisega võrreldes suurema arvu lõpetajaid. Kui 1947. a. kevadel lõpetas ettevalmistusosakonnas keskkooli kursuse 47 noort ja 1948. a. kevadel 62 noort, siis äsja lõppenud kirjanduseksamite tulemuste järgi tunnustati küpsustunnistuse vääriliseks 68 õpilast, mis moodustab enam kui 97% eksami- ja lubatud õpilaste üldarvust.

Eksamissessiooni tulemusel nii esimesel kui ka teisel kursusel näitasid, et enamik õpilasi on oma ülesandetele aasta jooksul tõsiselt võtnud ning on terve riida õpilast, kes kooli või klassi- kursuse on lõpetanud eeskujulikult. Nii tunnistas õppenõukogu õpilase Rein Otsoni kõrgis 17-kiipsustunnistuse aines hinde „ väga hea“ vääriliseks, peale selle on 15 abiturienti hinnatud ainult „ väga head“ ja „ head“ hinnatega. Ka I kursuse lõpetas riida õpilasi ainult väga head ja head hinnatega. I kursusel ilmnes aga ka 14 õpilast, kes üksik- kuis eksamiainesis näitasid veel lünklike teadmisi ja seetõttu nende üleviimine II kursusele otustatakse sügisel järeleksamite sessioonil.

J. Masing, ettevalmistusosakonna juhataja.

MIDA JUTUSTAVAD EKSAMITULEMUSED

Üheks paratamatuks vajaduseks ja uuenuseks kõrgema haridusega eriteadlaste ettevalmistamisprotsessis meie rahvamajandusele oli TPI-s möödunud õppeaastal suurenenud nõudlikkus üliõpilaste iseseisva töö vastu õpikute ja vastava kirjanduse (algallikate) abil, mis on parimaks vahendiks loengul omandatud teadmiste süvendamiseks ja täiendamiseks. Nagu näitas äsjalõppenud eksamissessioon, on TPI üliõpilaskond enamuses õigesti hinnanud selle töömeetodi tähtsust ja rõõbita loengute kuulamisega pidevalt laiendatud silmaringi kirjanduse iseseisva uurimisega. Selle kõrval aga leidus meie üliõpilaste seas ka neid, kes veel ei ole suutnud mõista iseseisva töö tähtsust ja instituudis järjest kasvavalt nõudlikkust üliõpilaste iseseisva töö vastu. Viimane asjaolu oligi üheks peamiseks põhjuseks, et kevadise eksamissessiooni tulemused üliõpilaste edasijõudmise ja eksami- ja saadud hinnete alal, võrreldes eelmise aastaga, on mõnevõrra tagasihoidlikumad.

Kui 1947/48. a. kevadisel eksamissessioonil kõik ettenä-

tud eksamid (päevases osakonnas) sooritas 93,3 prots. eksami- kohuslike üliõpilaste üldarvust, siis äsjalõppenud eksamissessioonil sooritas kõik eksamid 91,6% üliõpilast. Tagasihoidlikust näitab ka kõik eksamid hindega „ väga hea“ sooritanud üliõpilaste % langedes 15,8-lt 1947/48. a. kevadel ja 27,4-lt 1948/49. a. talvel 12,1-le sama õppeaasta kevadel. Seevastu aga näitab tõusu võrreldes 1947/48. a. kevadise semestriga kõik eksamid hindega vähemalt „ hea“ sooritanud üliõpilaste %, liikudes 25,6-lt möödunud aastal 28,4-le käesoleval aastal.

Õppedistsipliini alal, mis eeskätt väljendub kõigile eksameile ilmunud üliõpilaste arvus (%-s), on rõõmstatav nähteks eksamist osavõtu kasv 98,7-lt möödunud kevadel 99,1-le käesoleval kevadel.

Teretulnud nähteks möödunud eksamissessioonil oli ka tarvnevõrra võistlus teaduskondade üliõpilaste vahel paremate eksamitulemuste pärast. Kui nüüd, sessiooni möödudes, kõrvutada teaduskondade saavutused, saame järgmise pildi (% eksamikohuslike üliõpilaste arvust):

Teaduskonnad:

	Ehitus	Mehaanika	Keemia	Majandus
1. kõigile eksameile ilmus	97,9	99,6	99,6	99,5
2. sooritas kõik eksamid	90,5	89,2	91,5	96,4
3. sooritas kõik eksamid hindega „ väga hea“	15,3	10,8	13,7	9,8
3. hindega „ väga hea“ ja „ hea“	28,1	30,0	24,1	33,0
5. omab võlgnevust (mitterah. ja hindamata)	9,5	10,8	8,5	5,6

Toodud andmetest nähtub, et absoluutse õppeedukuse (kõik eksamid sooritanute %) ja eksami- hinnete („ väga hea“ ja „ hea“) poolest tuleb esikohale majandusteaduskond, kus ka võlgnike arv on suhteliselt väiksem.

Mis puutub õhtuse sektori (tehnil. teaduskonnad) ja kaug- õppe sektori (majandusteaduskond) eksamissessiooni tulemusesse, siis näeme tunduvalt mahajäämist päevases statsionaarset osakonnast.

Õhtuse sektori üliõpilastest ilmus kõigile eksameile 55,2% ja sooritas kõik ettenähtud eksamid 56,8% eksamikohuslike üliõpilaste üldarvust. Kõik eksamid hindega „ väga hea“ ja „ hea“ sooritas 64% ja eksamissessiooni lõpus omas akadeemilist võlgnevust ühes või enam õppeaines 62,2% nimekirjas olevate üliõpilaste üldarvust.

E. Bauming, TPI õppeaastate juhataja

„Tallinna Politehniku“ lugejaile

Käesoleva numbriga katkeb ajalehe „Tallinna Politehnik“ ilmumine kuni sügissemestri alguseni. Järgmine number ilmub septembri esimestel päevadel.

„Tallinna Politehniku“ toimetuse läheb kõik kaastöölised, kes on aidanud meie lehte koostada ja illustreerida, eriti dr. Mahla, üliõpilasi Ternot, Partsi ja laborant Viiraranda. Loodame, et kogu meie kaastööliste pere pärast kosutaval suvepuhkusel viite miljetada riiklastest aitab eeloleval semestril Tallinna Politehniku! muudeta 150- liseks Tallinna Politehnilise Instituudi õppejõudude, üliõpilaste ja teenistujate häälkandjaks.

Erilise palve on toimetusele teostatavalt viidavate üliõpilastele ja õppejõududele, et nad koguksid võimalikult rohkem materjale ning huvitavaid fotosid sellest tähtsamast nõukogude inseneri ettevalmistus- perioodist.

Puhkekodudes, matkadel ja ekskursioonidel viibivate üliõpilastel ning õppejõududel ootab toimetuse reisu- märkmeid, muud. vesi- ja huvitavaid pilte, et neid avaldada meie lehe järgmistes numbrites.

Seniks aga soovime kõigile kaastöölilisele ning lugejaskonnale head ja huvitavat suvepuhkust.

„TALLINNA POLITEHNIKU“ TOIMETUS
Pääsle

Tagasivaade möödunud õppeaastasse

Nõukogude Eesti töötaval rahval on suure Nõukogude Liidu rahvaste vennaliku pere täisõigusliku liikmena avanenud ennenägematuid võimalusi teaduse, tehnika ja kultuuri laiendamiseks arendamiseks. Selle arengu programmi teostamine nõuab sadu uusi insenere, ökonomeid ja teisi eriteadlasi. Partei ja valitsus on loonud kõrgematele koolidele, siin hulgas ka Tallinna Politehnilise Instituudi kõik võimalused kõrgelt kvalifitseeritud eesrindlike eriteadlaste ettevalmistamiseks.

Kõrgemate koolide poolt teostatava töö kõige tähtsam ülesanne on nii tulevaste kui ka praeguste eriteadlaste pidev teadusliku, tehnilise ja poliitilise taseme tõstmine, nende relvas-

tamine tänapäeva uusimate teaduste ja tehnika saavutustega, nende ideelis-poliitilise silmaringi laiendamine.

On möödunud järjekordne õppeaasta Tallinna Politehnilise Instituudis. Seega on võimalus heita pilk tagasi ning hinnata, kuidas meie kõrge tehniline õppeasutus on tulnud loimele temale usaldatud ülesannete täitmisega.

Peab konstateerima, et meie institut on oma töös möödunud õppeaastal saavutanud tõsiseid edusamme ja tugevdanud oma tööd mitmel alal.

TPI direktori asetäitja õppe- ja teadusliku töö alal prof. L. Schmidt aruandekönest

TEADUSKONDADE TÖÖST

Põhilise osa TPI-s moodustavad neli teaduskonda, mida juhid dekaanid, kes kannavad vastutust kateedrite ja üliõpilaste töö eest. Järgides pidevalt kõigi teaduskonna kateedrite töö käiku ning seda õigesti suunates on teaduskonnade dekaanid kogu õppe- ja teadusliku töö juhtijateks ja kontrollijateks, edendades suurt osa ka üliõpilaste kasvatamisel.

Dekaanid töös esines möödunud õppeaasta jooksul mitmeid puudusi. Ei reageeritud kõikidele distsipliinrikkumistele peale, sageli reageeriti mitte õigeaegselt. Kõiki distsipliinrikkumisi ei esitatud karistuse saamiseks. Dekaanid tegesid vähe tölmisõupidamise ettepanekute, ei viibinud sageli tölmisõupidamisel, mistõttu paljud esilekerkinud ettepanekud jäid re-

liserimata. Tehnilistes teaduskonnades jätab palju soovida ka ühiskondlike organisatsioonide ja dekaanide vaheline koostöö. Kommunistliku noorsooühingu, partei- ja ametühingu organisatsioonid moodustavad suure jõu, millise abi aga dekaanid vähe kasutasid sellise tähtsa ülesande teostamisel nagu seda on üliõpilaste kasvatustöö küsimused. Senisest hoopis suuremat tähelepanu tuleb pöörata I kursuse üliõpilastele, kellel ei ole kerge kohanedas järsku üleminekuga keskkoolist kõrgemasse kooli. Tulevat õppeaastal on kavatsus määrata kõigis esimese kursuse rühmadesse õppejõudkuraatorid, kes oleksid otsusteks abistajateks dekaanidele poliitkasvatuse ja õppemetoodilise töö plaanikindlal läbiviimisel I kursuse üliõpilaste hulgas.

KATEEDRID

TPI-s oli möödunud õppeaasta lõpuks 50 kateedrit ja üks iseseisev õppedistsipliin. Meie õppejõudude hulgas oli selleks ajaks 7 teaduste doktorit, 26 teaduste kandidaati, 10 professorit, 28 dotsenti jne.

Möödunud õppeaasta jooksul pidasid kateedrite õppejõud terve rida ideelis-poliitilise iseloomuga loenguid, mis kahtlemata avaldasid mõju ka ettekanntava õppeaine kvaliteedile. Paljud õppejõud on pidanud loenguid väljaspool instituuti. Vähe on esinenud aga ideelis-poliitilise sisuga ettekanntega omal erialal. On väga soovitatav, et iga õppejõud tema poolt ettekanntava aine küsimusi käsitleks ideelis-poliitiliselt seisukohalt vähemalt üks kord aastas, andes tunnistust oma tööst õppeaine ümberkorraldamisel ÜK(B)P Keskkomitee otsuse kohaselt.

On endasamuti ettevatav selge, et mitte ainult marksismi-leninismi kateedri pole üliõpilaste ja õppejõudude ideoloogiline kasvataja, vaid ka kogu instituudi õpetajaskond peab kasutama kõiki õppetöö liike üliõpilaste ideoloogilisel kasvatustööl, näida-

tes konkreetsete õppedistsipliinide materjalide najal marksistliku maailmvaate printsiipide õigust. Kõik kateedrid põle selle küsimuses ühesugusel määral oma ülesannet täitnud. Füüsika, sotsiaalne geograafia ja vesiehitiste kateedris andis õppeaine ümberkorraldamine ja (täiendamine) häid tulemusi, arhitektuuri, kaubandusökonoomika ja mäeasjatunde kateedris on see ala veel lubamatult sõõri jäänud. Selles küsimuses vajame rohkem seltsimehelikkust kriitikat meie endi poolt.

Muidugi on olnud kursuse töö ümberkorraldamine ideoloogilistes küsimustes suurel määral õppeprogrammidest ja uutest õpikutest. Meid ei ole aga Kõrgema Hariduse Ministeeriumi varustanud nõuetekohaselt õppeprogrammidega. On õppeaineid, mille kohta puuduvad veel praeguseni õppeprogrammid, ettenähtud programmides õpikute nimistu on laialdane, neist õpikuist leiduvad meil raamatukogus ainult pooled, seadgi pahatahtlised vaid ühes eksemplaris. Ka see ala vajab kiiret parandamist.

ÕPETATAVATE TEADUSLIKUST TASEMIST

annavad ligikaudse pildi õppejõudude esinemise arv oma eriala teaduslik-tehnilistes küsimustes ja õppejõudude teaduslikud tööd. Paljud meie õppejõudused on sel alal esinenud nii kõnede kui ka artiklitega instituudis ja väljaspool instituuti, kuid väga vähe on järgi kriitilisest märkustest nende esinemise kohta.

Kõrgema Hariduse Ministeerium on paljudel korraldel tuletanud meelde, et kõrgemad koolid peaksid senisest suuremat tähelepanu osutama oma töö metoodilistes küsimustele üldse ja eriti üksikute õppeainete erimeetodikele. Meie instituudis koostati möödunud õppeaasta II kvartali jaoks koguni üleinstituudiline metoodiline teaduskonndaplaan, mis nägi ette terve rea tähtsate küsimuste läbimõtetamist instituudi nõukogus. Põhilises osas me täiisime selle plaani, kuid üldiselt ei saa teh-

tud tööd veel lugeda kuigi tähelepanuväärseks. Paljud õppejõud pole sellele rõhku pannud. Tõsi küll, mitmed võibolla on mõelnud oma töö metoodika üle, kuid peavad seda enda teada. Tulevat õppeaastal tuleb põhjalikult töötada loengute, seminaride, praktikumide, projektide, tööstuspraktika ja eksamite metoodika alal.

Tunduvalt rohkem senisest tuleb tähelepanu pühendada üliõpilaste iseseisvale tööle. Ei saa kuidagi leppida sellega, et üliõpilasele dikteeritakse semestri jooksul konsept, mida ta peab peaaegu sõnasõnalalt eksamiil teadma, jättes sealjuures hooletusse erialase kirjanduse iseseisva uurimise. Sellisel puhul ei saa lugeda üliõpilaste teadmiste taset küllaldaseks. Õigesti talitas prof. A. Altna I kursuse füüsika loengul, jättes mõned lihtsamad küsimused loengul hoopis käsitlemata ja

näidates vastavas õpikus kohta, kust neile küsimusile võis vastuse leida. Nii tuli kõigil üliõpilastel paratamatult kasutada ka õpikuid. Selliseid meetodeid rakendades peaks ka teised õppejõud sunnima üliõpilasi õpitava materjali iseseisvale läbimõttamisele.

ÕPPEJÕUDUDE IDEELIS-POLIITILISE TASEME TÕSTMISE

põhiliseks vormiks möödunud õppeaastal oli õppimine Marksismi-Leninismi Ohtuülikoolis. Meie töötavatest õppejõududest oli registreeritud Marksismi-Leninismi Ohtuülikooli I kursusel 25 ja II kursusel 80 õppejõudu. Ei saa aga väikides mõõla minna puudustest, mis esinesid õppejõudude poliitkasvatustöös. Kogu aasta jooksul ei suudetud täielikku korda luua Marksismi-Leninismi Ohtuülikooli loengute osarõõtu. Mitmed õppejõud on viibinud vaid üksikute loengute. Eksamite sooritamise tähtaevadest ei tahtetud kinni pidada. Paljud õppejõud ei sooritanud eksameid õigel ajal (sm-d Särev, Rosova, Koppel, Solba, Muishneek jt). Neist viigadest peame püüdma hoiduda tulevastele õppeaastal. Üldiselt nõrku tulemusi näitasid möödunud õppeaasta jooksul iseõppijad õppejõud. Neile organisatsioonidele eeloleval aastal vastavastusisulisi eriseminare.

Õppejõudude ideelis-poliitilise taseme tõstmisega on lahutamatu seotud

ÜLIÕPILASTE IDEELIS-POLIITILINE KASVATUSTÖÖ

Siin on peale marksismi-leninismi kaasa aidanud suuremal või vähemal määral ka paljud teised õppeained. Marksismi-leninismi loengud äratasid suurt huvi üliõpilastest, kusjuures eriti kasulikeks osutusid õigesti organiseeritud seminarid. Õppejõudude hinnangul kiinitasid üksmeelselt, et marksismi-leninismi põhialuste ja kindla ideoloogilise suuna omandamine on möödunud aastal muutunud tublitel põhjalikumaks. Seda väidavad ka objektiivsed andmed stenograferitud üliõpilaste vastustest marksistlik-leninilike teaduste eksameil. Suuri tähtsust üliõpilaskonna poliitilises kasvatustöös omavad ka poliitinformatsioonid. Viidud läbi igas õpperühmas üks kord nädalas, osutusid nad väga kasulikeks vahenditeks üliõpilaste üldpoliitiliste teadmiste täiendamisel. Siiski esines läbiviidud poliitinformatsioonides mõningaid tõsiseid puudusi. Nii näitaks oli temaatika sageli liiga teoreetiline, seistes eemal tänapäeva akuaalsetest välis- ja sisepoliitilistest sündmustest, milliseid ta just nimelt peaks käsitlema. Sageli meie poliitinformatsioonid igakord ei tabanud õiget tooni vesitules. Selle asemel, et esineda agitatorina, valiti mõnikord rahulik jutustav välendusviis, mis ei kutsunud esile küllalt huvi ja aktiivsust kuulajaskonnas. Tulevat õppeaastal oleks otstarbekam koguda agitatsioonitöö läbi vaba akadeemilistes rühmades nende oma jõududega, anda konkreetsed ülesanded eesrindlikele üliõpilastele, vastates seega õppejõud sellest tööst.

Tähtsa kohta tulevaste kaardrite poliitilises kasvatustöös omavad

ÜLDLOENGUD

Neid on peetud möödunud õppeaasta jooksul mitmes erikohas: auditooriumides, ühiselamutes jne. Olles üldiselt hästi ettevalmistatud, ei saa rahule jääda nende temaatikaga. Huvitava temaatikaga hästi ettevalmistatud loengul on tohtunud suur tähtsus kasvatustööl üliõpilaste

seas. Kõneldes üliõpilaste ideoloogilises kasvatustööst ei saa mööda minna ka meie isetegevusriingide tööst. See küsimus pole kaugeltki teisejärgulise tähtsusega. Üliõpilaste kultuuriliste tarviduste rahuldamine peab vastama neile nõuetele, mida selles osas esitab üliõpilaskond. Kultuurilise isetegevuse peab olema huvitav, peab neid

TEADUSLIKU TÖÖ KAIGUST

Viimasel ajal on päevakorda tõusnud hüüdlause — „Teadus lähemale tootmistööle!“. Teaduslik uurimistöö meil on üha enam jälgitud seda suunda. Ka TPI teaduslik-tehnilisel konverentsil ja majandusteaduskonna teaduslikul konverentsil esinesid paljud õppejõud ettekanntega, mis olid otseselt seotud tööstusmuudatavate küsimustega. Paljud nendest tööstest on juba rakendatud tootmisprotsessis, mitmed uurimused on ellurakendamisel.

Õppejõudude teadusliku uurimistöö tulemused on kokkuvõttes järgmised. 1948. aasta uurimistööde plaan jäi osaliselt täitmata ja mitmed teemad kanti üle 1949. a. plaani. Nagu hiljem selgus, olid paljud kateedrid (metallide tehnoloogia, kaubandusökonoomika, statistika ja raamatupidamine, füüsika kateedri) vastutustundetuult suhtunud uurimistööde plaani koostamisse, võttes tööplaani teemasid, mis ilmselt polnud jookohased kateedri antud koosseisule ja mille teostamiseks puudusid vajalikud sisseaadid ning varustus.

Ka uurimistööde teostamise kontroll oli äärmiselt nõrk. Paljud kateedrid tegesid sedavõrd vähe teadusliku uurimistööga,

EKSAMISESSIOONID

Analüüsides talvise eksamisesiooni tulemusi, instituudi nõukogus selgus, et üliõpilaste õppejõudude poolt neile esitatud nõudmised hästi täitnud. Õppejõud aga on liiga tihti, ka kõrgemate eksamihinnete määramisel, leppinud ainult konseptideest ammendatud teadmistega. Aine läbitõttamisel on liiga vähe kasutatud lisakirjandust, mida nõutakse õppeprogrammidest.

Arvestades talvise eksamisesiooni läbiarutamise tulemusi instituudi nõukogus on kevadisel sessioonil õppejõudude nõudmised tunduvalt suuremad. Senisest enam rõhku on pandud üliõpilaste iseseisvale tööle semestri vältel, mille tulemusena ka eksamite hindend enamik juhtumel peegeldasid tõi iseseisvat tööd õpikutega, samuti mitmesuguste teoste ja kirjanudustlike allikate läbitõttamist. Üliõpilased võisid eksameil tihti päris hästi vastata ka neile küsimustele, millele poleks leidnud vastust loengute põhjal koostatud konseptist. Ka ideelis-poliitilised elendid, mis viidi sisse õppetöösse ja kogu ideelis-poliitiline kasvatustöö instituudis on avaldanud tähelepanuväärset mõju üliõpilaste poliitilisele arengule, mis ilmekalt nähtub ka üliõpilaste vastustest kevadisel eksamisesioonil. Nii näitaks on füüsika kateedri andmeil ideoloogilised küsimused ja kodumaiste teadlaste saavutused eksamite vastustes väärikalt esile tõstetud.

Õppeaine „Riigi ja õiguse alused“ eksamil selgitasid üliõpilased täiesti oskuslikult riigi ja õiguse klassiolemust ning töid näited nõukogude ühiskondliku ja riikliku korra suurtest eelistest võrreldes kapitalistlikega.

Mehaanika-teaduskonna II kursuse üliõpilased kasutasid võõrkeele eksamiil tekstina kõrgajude ehitusse puutuvad materjale, kusjuures nad teadlikult

edasi viima, arendama ja kasvatama ideelis-poliitiliselt. Selles osas oleme veel väga vähe teinud. Kahtlemata on üliõpilaskonnas palju rohkem huvitud ja ka andekust mitmel kunstiisel alal, mida meie ühiskondlikud organisatsioonid ei ole veel välja seletanud ega õigesti suuna-

Muidugi oli suureks takistuseks kunstiise isetegevuse arendamisel oma klubi puudumine, mis oli tingitud ruumide ülekoormatuse tõttu. See ei õigusta aga veel isetegevusriingide tagasihoidlikku tööd.

ei tihti auustati kateedri juhataja poolt isegi uurimistöö teema, millele oli vaja tegeleda.

Nõrgalt juhtisid teadusliku uurimistööd prof. Mark, prof. Borkvel jt.

Võrdlemisi rahuldavalt toimus teaduslik töö teede ja vesiehitiste, orgaanilise keemia ja sotsiaalne geograafia kateedrites. 1948. a. lõpul ja 1949. a. alguses kateedrite teadusliku uurimistööde arv näitab tõtu võimsuse töde teostamisel märkida tunduvalt edusamme.

Valimised tööde hulgas on 24 õpikut ja õppevahendit, 5 kandidaadi dissertatsiooni (sm-d Silde, Ambros, Otiot, Lepikson, Viibok), 1948/49. a. sooritatud teaduslikke uurimistööde esitati parimad tööd Nõukogude Eesti preemiatega autastamisteks.

1949. a. kevadel lüütsid TPI kateedrid ja õppejõud Leninigradi kõrgemate koolide patrioetliku algatusse, osutades maksimaalselt äri tööstus- ja majandustööstöetele loova koostöö korras ning sooritada akuaalset tehnilisi ja majanduslikke küsimusi lahendavaid teaduslikke uurimusi.

Õppejõudude ja üliõpilaste aastastest tööst kõige parema ülevaate annavad meile

töid näited edusammudest, mis meil sel alal on saavutatud.

Need eksamite esinud ühiskondlikud faktid annavad tunnistust sellest suurest ideoloogilise ümberkorraldamise profissist, mis praegu toimub meie instituudis. Hea töö kõrval esineb siiski veel mitmeid kõrvaldamist vajavaid puudusi. Kaugeltki kõik tähtsamad nõukogude teaduse ja tehnika saavutused pole veel üliõpilastele selgeks tehtud. Rohkem rõhku tuleb panna arhitektuuriliste aine, mäeasjatunde ja mitmete teiste erialade saavutuste tutvustamisel üliõpilaskonnas. Rea õppejõudude puuduliku kogemused moodas nõukogude tehnika alal ja vastava kirjanduse puudumine raamatukogus on tähtsamad piduravad momendid sel osas, mis vajavad kiiret likvideerimist.

Kokkuvõttes võib konstateerida, et üliõpilastele esitatud nõudmised on tunduvalt suurenenud. Pidevalt suurenenud tendents näitab ka üliõpilaste teadmiste tase. Et aga kõrgendatud nõudmistele tänu tänavu kevadise eksamisesiooni keskmised hindend võrreldes eelmiste perioodide tulemustega on langetanud (eksamid hindeks „väga hea“ sooritanud 9/1947/48 õ. a. oli 15,8; 1948/49 õ. a. talvise eksamisesioonil 27,4 ja k. a. kevadel 12,1), siis näeme, et mitte kõik üliõpilased pole veel vajalikul määral pingutanud, pole veel jõudnud nõutavale tasemele.

Kõigil õppe- ja teaduslike küsimustega tegelevail töötajail tuleb hoolitseda selle eest, et möödunud õppeaastal esinenud puudused ja vead kindlasti kõrvaldatakse eelolevaks 1949/50 õppeaastaks ja Tallinna Politehniline Instituut koos Nõukogude Liidu teiste kõrgemate õppeasutustega saavutab Lenini-Stalini partei juhendamisel uusi edusamme kommunisti üles-ehtimisel meie maal.

TEADUSEJANULISED NOORED SIIRDUVAD ÜLIKOOLI

Juba paar nädalat toimub TPI-sse astumise sooviavalduste vastuvõtu keskkoolilõpetanuil, kes on otsustanud oma noore aja ja energia pühendada nõukogude tehnika tundmaõppimisele ning rakendamisele meie võimsalt arenevas rahvamajanduses.

Uute üliõpilaste vastuvõtmiseks on TPI peahoones mugavalt sisustatud avar vastuvõtukomisjoni tööruum, kust soovijatele antakse juhtnööre ja selektiivset vastuvõtu- ja õpetingimuste kohta. Nagu viimaste päevade kokkuvõtte näitavad, tunnevad keskkoolilõpetajad suurt huvi kõrgema tehnilise erihariduse vastu. Kümned ja kümned noored käivad iga päev tuumasa TPI-ga ja instiituti vastuvõtingimustega. Eriti rohkearvuliselt külastati vastuvõtukomisjoni Eesti NSV koolinoorte komisjoni isetegevuse, omlaomingu ja spordi olümpiaadi ajal, millal külastajate arv tõusis mitmesajani.

Tuununenud vastuvõtingimustega esitavad vastsed keskkoolilõpetajad hulgaliselt soovivavaldisi edasiõppimiseks TPI erinevaid teaduskondades ja osakondades. Nagu nähtub soovivavaldisist, tunfakse noorte hulgas enam huvi keemia-mäe teaduskonna, samuti ehitusosakonna hüdrotehniliste ehitiste ning tööstus- ja tsivilehitiste erihariduse õppimise vastu. Noored teavad, et mainitud alad on ühed tähtsamatest nõukogude rahvamajanduses ja seepärast

TPI ettevalmistusosakonda lõpetanud noored sm. Nähk, sm. Proust ja sm. Veltik ei taha peatuma jääda poolte teel, vaid esitasid kohe keskkoolikursuse lõpetamise järele soovivavaldisid TPI vastuvõtukomisjoni ees astumiseks instituudis.

Ende sooviks on spetsialiseeruda just ülalmainitud aladel. Töötavate noorte sooviks on õpinguid jätkata mehaanika, ehitus- ning keemia- ja mäe-teaduskonna õhtuses sektoris. Õppimine siin võimaldab teadusejanelistel noortel omandada kõrgem eriharidus, kuid samal ajal on võimalus olla rahvamajandusele kasulik praktilisel alal töötades.

Instituuti astumise soovivavaldisute vastuvõtmine kestab 31. juulini, mille järele korraldatakse sisseastumiseksamid 1.-20. augustini. Ja edukalt eksamid sooritanud noored alustavad õpetööd 1. septembril, kasvades väärikaks järglasiks nõukogude insenerile, majandusteadlasele, kes on suuteline edasi viima meie kiirelt arenevat tööstust ja rahvamajandust.

Uusi kaadreid rahvamajandusele

Seoses sõjajärgse stalinliku viisaastaku teostamisega meie rahvamajandusele langevate ülesannetega omab suurt tähtsust kvalifitseeritud kaadrite ettevalmistamine. Lisaks mooduud aastail lõpetanuide kaitses ka tänava üle saja noore majandusteadlase oma diplomitööd.

Neil päevil lõpetas riiklik eksamikomisjoni oma enam kui nädal aega kestnud istungid majandusteaduskonnas. Selle aja kestel kaitsesid mitukümmend majandusteaduskonna tööstus-, kaubandus- ja rahandusharu üliõpilasi-diplomandi oma diplomitööd ja saavutasid majandusteadlase kvalifikatsioonile vastavalt õpitud erialale.

Nii täitis ka kaitses tööstusharu üliõpilane-diplomand Leo Toomsalu oma diplomitöö „Kohaliku ja kooperatiivse tööstuse küttfebas ja selle edasised arenguperspektiivid Harju maakonnas“ sama edukalt, kui ta enne ülikooli astumist kaitses relvkaes oma sotsialistlikku kodumaa. Sm. Toomsalu diplomitöö hinnati „väga heaks“. Samuti väga hea hinnang saavutas demobiliseeritud sõjamehed L. Brutus, R. Rits jt.

Tööstusharu üliõpilase Herbert Paida diplomitöö teemaks

oli „Tehnilis-tootmisfinantsplaanide koostamise metodoloogia Eesti NSV Kalatööstuse Ministeriumi ettevõtetes“. Pärast tööd kokkuvõtte ettekandmist ja eksamikomisjoni poolt esitatud küsimustele vastamist otsustati sm. Paida diplomitöö hinnata „väga heaks“ ja temale välja anda diplom kiitusega.

Kaubandusharu üliõpilane Lillian Raja kaitses oma diplomitöö „Kaubandusvõrk Valgemaal ja selle edasise kujundamise probleemid“. Saavutades samuti hinde „väga hea“. Ka sm. Rajale otsustati välja anda diplom kiitusega. Samasuguseid tulemusi saavutasid veel tööstusharu üliõpilased Ilse Truus ja Evi Hiitelo, rahandusharu üliõpilane Roland Haavalaid j. t.

Pärast edukat diplomitööde kaitsmist asuvad noored majandusteadlased oma tööpostile rahvamajanduse mitmesugustel aladel. Nii täidab L. Toomsalu hiljutini moodustatud Jõhvi maakonna plaanikomisjoni esimehe vastutusrikkaid ülesandeid. R. Rits töötab osakonnajuhatajana tekstiilkiitises „Punane Koit“, majandusteadlane kaubanduse erialal S. Strach töötab ENSV Kaubandusministeriumis osakonnajuhataja asetäitjana ine.

EESRINDLIK NOUKOGUDE INSENER PEAB TEOREETILISTE TEADMISTE KÕRVAL OMANDAMA KA PRAKTILISI KOGEMUSI. Pildid: TPI üliõpilased A. Semjonov ja S. Valdmets tööstuspraktikal Tallinna Elektrihaamas.

Abistagem maa elektrifitseerimist

Hiljuti esitasid TPI ELKNU alorganisatsioon ja TPI ametiühingu komitee ühise üleskutsu kõigile TPI üliõpilastele abistada oma tööga Eesti NSV maa elektrifitseerimist. Üliõpilased — kommunistlikud noored on otsustanud omapoolse panusena töötada hüdroyaamade ehitustöödel vähemalt 15 päeva. See TPI kommunistlike noorte algatus on leidnud sooja poolehoidu TPI direktiooni, ELKNU Kesk-komitee ja maa elektrifitseerimist teostavate ettevõtete poolt. Alagatus on küllalt suur ja tähtis selleks, et seda süvendada, viia laidesse massidesse, kutsuda sellele järgnema kõiki ENSV koolide kommunistlike noori, aga ka teisi üliõpilasi ja õpilasi, ametiühingute liikmeid. Alagatus on seda hinnatavam, et ta on tulnud üliõpilaste endi hulgast ning tööde läbiviimise organisatsioonil on kõigilt arvestatud üliõpilaste huvidega.

Esimese objektina on TPI üliõpilastele usaldatud Kotka-Kõnnu hüdroyaama ehitustöö, mille teostamiseks sõitis 4. juunil kohale esimene tööriühm.

Kommunistlikest noortest koosnev tööriühm jääb Kotka-Kõnnusse viieteistkümneks päevaks, millise aja jooksul loodetakse lõpule jõuda põhiliste ehitustöödega. Samaaegselt alustatakse elektrifitseerimistöödega ka Tundulinnas. Osa meie kommunistlikest noortest viib praegu tööstuspraktikal; pärast praktika ülesannete teostamist siirduvad ka nemad hüdroyaamade ehitustöödele. Elektrifitseerimistöödele sõitvate gruppide koostamine toimub Koplis, instituudi peahoones, kus antakse ka lähemat informatsiooni elumiste gruppide tööst ja töötingimustest. Asjaloomi vihelst pöörduda sm. Saare (TPI üliõpilaskomitee — telef. 05-101) või sm. Tarpea (TPI ELKNU komitee) poole.

Komsomoli komitee kutsub üles kõiki TPI üliõpilasi järgnema meie parimate noorte algatusele andma oma panuse üldrahvaliku ürituse teostamisel — meie kolhooside ja sovhooside elektrifitseerimisel.

TPI õpperuumide ja ühiselamute remont uueks õppeaastaks

Käesoleval aastal on instituudi õpperuumide ja ühiselamute remondiks assigneeritud õigeaegselt küllaldased summad, mis võimaldavad teostada kapitalremonti kõigile instituudi hoonele. Seejuures üheks peaobjektiks on keemiateaduskonna hoone, kus teostatakse kapitalremont nii kõigile sisemistele ruumidele kui ka hoone välisosa-dele. Juba praegu käib siin hoogne töö, mis lõpetatakse käesoleva kuu jooksul.

Eelolevaks õppeaastaks saavad uue välimuse ka paljud peahoone ruumid, nende hulgas ka hiljutisustatud võimlemis-saal, mitmed auditooriumid jne. Majandusteaduskonna ruumide re-

mont lõpetatakse juba 20. juuniks.

Auditooriumid ja laboratooriumid täiendatakse uue mööbliga ja õppeabinõudega. Täiesti uued ruumid saab omale mäe-asjanduse laboratoorium.

Üliõpilaste ühiselamute remonditakse täielikult kõik ruumid, milliseid ei korrustatud 1948. a. suvel. Ühiselamud täiendatakse ka uue mööbliga.

Tänu Nõukogude valitsuse ja kommunistliku partei hoolele luuakse soodsad tingimused õpetamiseks ja paranevad meie üliõpilaste materiaalsed ja elukondlikud tingimused.

F. SOOSAAR

LÜHIINFORMATSIOON

Käesoleval aastal võtab TPI vastu 475 uut üliõpilast, neist 325 päevasesse sektorisse.

Instituudi ehitusteaduskonna ehitusosakonda võetakse vastu 75 uut üliõpilast. 25 isikut võivad hakata õppima vesiehituse harus, 50 aget tööstuslike ja tsivilehitiste harus. Ühtlasi avatakse siin vene õppekeeleaga õpirühm 25 üliõpilasega. Arhitektuuriosakonda 1949/50. õppeaastaks uusi üliõpilasi ei võeta.

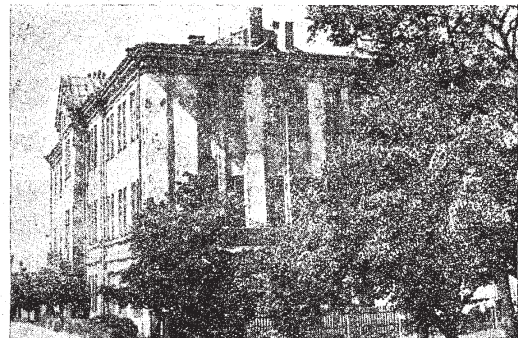
Suurima arvu uusi üliõpilasi võtavad vastu TPI mehaanikateaduskond ning keemia- ja mäe-teaduskond, mõlemad 100 isikut. Masinaehituse tehnoloogiat võivad hakata õppima 50, soojusenergeetikat 25 ja elektrotehnikat samuti 25 isikut. Masinaehituse tehnoloogia alal luuakse vene õppekeeleaga õpirühm 25-le noorele.

Keemia- ja mäe-teaduskonnas võetakse mäeosakonda 25 ja keemiaosakonda 75 uut üliõpilast. Viimases võib 25 isikut valida anorgaaniliste ainete tehnoloogia haru, 50 isikut aga kütuste keemilise tehnoloogia haru. Õppida võib ka vene keeles, milleks kütuste keemilise tehnoloogia haru luuakse vastav õpirühm 25-le isikule.

Majandusteaduskonnas võib 25 isikut valida tööstusökonoomika ja 25 kaubandusökonoomika haru.

Õhtuses sektoris on 25 isikut võimalik õppida kütuste keemilist tehnoloogiat, 25 elektrotehnikat ja 25 õppida tööstus- ja tsivilehitiste harus.

Kaugõppeosakond võtab vastu majandusteadust õppida soovijaid samades harudes kui pidevõnne sektor, kokku 50 isikut.

VAADE TPI KEEMIAHOONELE

Raamatukogu — meie abimees

TPI raamatukogu on alles noor. Arhiivmaterjalide põhjal on raamatukogu asutatud 1936. a. Alustades tegevust 8000 köitelise koguna oli siin käesoleva õppeaasta lõpuks juba üle 115.000 köite mitmesugust õppejoududele ja üliõpilastele vajalikku kirjandust.

Eriti rohkesti on raamatuid juurde muretsatud 1944. a. sügisest alates. Ainnuiksi moodunud õppeaasta jooksul suurenes meie raamatute tagavara enam kui 15.000 köite võrra. Raamatute kõrval leidub siin veel 250 teaduslikku ajakirja kõikidele teaduse erialadele, mis võimaldavad jälgida Nõukogudema, samuti teiste maade kaasaegse tehnikat ja teaduse päevakäsimusi. Olemasolev kirjandus leiab elavat kasutamist üliõpilaste ja õppejoudude poolt.

Nii laenuati 1948/49. õppeaastal raamatuid koju ligemale 40.000 eksemplari, lugemisaudades kasutamiseks laenuati raamatuid enam kui 10.000 korral. Need arvud oleksid veelgi palju suuremad, kui raamatukogu omaks kõik nõutavad teosed. Selle puuduse ületamiseks on loodud NSVL 16 suurema raamatukoguga sidemed raamatute laenuamiseks: näit. laenuatakse raamatuid Moskvas asuvas Leninil nimelises riiklikust raamatukogust, Leningradis asuvas Saltõkov-Sõedriini nim. raamatukogust jm. Samuti tellitakse sealt raamatul mikrofilmi ja fotoiratrõmbeid. Eeloleval õppeaastal on kavatsus mikrofilmi kasutamist laiendada ja instituudile muretseda filmi lugemise seadeldis.

Peale selle teostab TPI raamatukogu veel paljude NSVL teaduslike uurimise ja õppeasutistega teaduslike tööde ning väljaannete vahetamist, mis võimaldab pidevalt jälgida meie eesrindliku teaduse saavutusi.

Uuema kirjanduse kättesaamiseks selbustamisüksus töötab instituudi juures TPI raamatukogu seltsialane raamatutüügilaud, kust soovijail on alati võimalus saada nii teaduslike kui ka ilukirjanduslike teoseid.

E. Saadre

Kosutavat suvepuhkust kaunites paikades

Kosutava puhkeaja veetmiseks on nii meil kui ka teistes liiduvabariikides organiseeritud tihe puhkekodude, sanatooriumide ja turismibaaside võrk, kuhu käesoleval õppeaheajal meie instituudist siirdub puhkust veetma arvukalt üliõpilasi.

Võrreldes möödunud aastaga jagas üliõpilaste ametiühing oma liikmeile — üliõpilastele sel suvel tunduvalt rohkem puhkekodu, sanatooriumi ja ekskursionide pääsmeid. Üle kolmekümne üliõpilase puhkavad juuli ja augusti kuudel vaikes mereäär-ses puhkekodus — Võsul, Võrumaa metsade vahel Kubija järve kaldal asub Võru-Kubija puhkekodu — sinna siirduvad puhkama 10 üliõpilast. Peale puhkekodupääsmete on välja jagatud viis pääset Pärnu ja Pühajärve sanatooriumidesse.

Kasulikult veedavad üliõpilased puhkeaja tunda õppides meie ääretu kodumaa kaunimaid ja huvitavamaid paiku. Augusti kuul külastavad 10 üliõpilast Moskvat, kus 10 päeva jooksul tutvutakse meie kuulsurikka pealinna vaatamisväärsustega. Neljale üliõpilasele on võimaldatud osa võtta ekskursionist Kaukaasiasse, kus kolme nädala vältel tutvutakse Nõukogude Liidu kuulsaimate suvituskohadega — Hosta, Sotši ja Kislovodskiga.

Kuna nõudmine pääsmetele ületas olemasolevate pääsmete arvu, siis rahuldati eeskätt nende üliõpilaste soovid, kes eeskujuliku õppeedukuse juures on aktiivselt kaasa töötanud ühiskondlikes organisatsioonides.

Üliõpilane A. HOBEMAGI

Demobiliseeritud on unustatud

Umbes 200 demobiliseeritud sõdurit õpib TPI-s. Paljud neist nagu näiteks sm-d Osarov, Pethov jt. on eesrindlased õppimises. Nõukogude valitsus ja bolševike partei pühendavad suurt tähelepanu demobiliseeritud sõdurite eest hoolitsmisele. Meie instituudis peaks nende käsimustega tegelema ühiskondlikud organisatsioonid, aga samuti instituudi direktioon. Senised tulemused neis käsimustes näitavad, et mõned seltsimehed on halvasti arusaanud nende tähtsusest. Õppeaasta kümne kuu vältel, millal mina olen viibinud, insituudis, meie ühiskondlikud organisatsioonid ei ole vaevaks võtnud isegi organiseerida vestlust demobiliseeritud seltsimeestega, rääkimata mingist reaalsest abist.

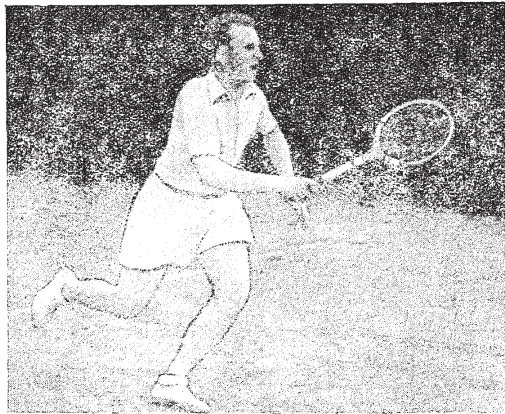
Paljud demobiliseeritud vajavad sanatoorset puhkust, kuid ametiühing ei ole pööranud sellele tähelepanu.

Üliõpilane E. Maškovski

PARIM RAADIOAMATÖÖR AVO TALVET — TPI füüsikalaboratooriumi vanemlaborant, kelle poolt konstrueeritud raadioalaajaam saavutas Moskvas 8. üleüldisel raadiodionitlusel I auhinna.

Kehakultuur ja sport

PALJUD TALLINNA POLOTEHNILISE INSTITUUDI ÜLIÕPILASED — SPORDIKLUBI LIKMEED ON NII ÜLELIIDLISES ULATUSES KUI KA MEIE LIIDUVABARIIGIS TOIMINUD SPORDIVOISTLUSIL SAAVUTANUD MITMEID ESIKOHTI. ÜLETADES ÜLANADE MEISTERSPORDILASTE NIMEL PUSINUD REKORDEID, MILLE TULEMUSENA NII MÕNIGI ÜLANAMEISTER ON SUUNITUD LOOJUTAMA OMA TSEMPIONITITLIL. NOORED ON OMA SAAVUTUSTEGA NAIDANUD, ET NAD ON ÜGIMELISED ÜARRIKALTI KAITSMA NII EESTI NSU KUI KA OMA ÕPPEASUTUSE SPORDIAU.

PILTIDEL ÜLAL (vasakult) O. Alas mänguhoos — A. Kõverjalg võidukarika ja diplomiga pärast edukalt lõppenud võistlust — J. Sandbank Riias toimunud võistlustel tõhkeid ületamas: ALL (paremalt) B. Juhk (paremalt esimehe) Riia staadionil möödumas võistlejast — H. Rausberg.

Meie eesrindlasi spordiradadelt

Viimase aja tähtsamaid spordisündmusi olid kahtlemata 18. ja 19. juunil Riias toimunud traditsioonilised Läti NSV — Eesti NSV ja nädal hiljem Tartus toimunud Leningrad — Eesti NSV kergejõustiku matsvõistlused. Neil võistlustel esinesid väga edukalt ka TPI sportlased. Eriti silmapaistva tagajärje saavutas Riias noor TPI esimese kursuse üliõpilane Bruno Juhk, kelle esinemise kohta „Rahva Hääl“ kirjutab järgmist: „Suurepärase saavutusega tuli toime Tallinna Politehnilise Instituudi üliõpilane Bruno Juhk, kes võitis 10 km käimise, võites Nõukogudemaa selle ala parimaid meistersportlasi Kruklinski ja Zelini. B. Juhki poolt saavutatud aeg 45 m. 50,4 sek. on uus üleüldine rekord.“

Ka teised TPI sportlased esinesid hästi neil võistlustel; nii saavutas üllatusvõidu 5000 m jooksus meeste majandusteaduskonna neljanda kursuse üliõpilane A. Kõverjalg ajaga 15.50,4. 80 m tõkkejooksus naisete saavutas Laasiku järel teise koha TPI ehitusteaduskonna esimese kursuse üliõpilane J. Sandbank ajaga 12,5 sek.; kolmikühüppes tuli esikohale mehaanikateaduskonna neljanda kursuse üliõpilane H. Rausberg tagajärjega 15,8 m. Üldkokkuvõttes võitis Eesti NSV võistkond lätlasi tagajärjega 150,5:128.

25. ja 26. juunil Tartus toimunud Leningrad—Eesti NSV kergejõustiku võistlustest võtsid osa TPI perest J. Sandbank, H. Rausberg, A. Kõverjalg ja M. Vallikivi. Seekordsel esinemisel me sportlased demonstreerisid järjekordselt, et nad moodustavad Eesti kergejõustiklaste paremiku. H. Rausberg tuli kindlalt võitjaks kolmikühüppes, saavutades kolmanda koha kaugshüppes. Rausbergi kohta kirjutatakse „Noorte Hääl“: „Kolmikühüppes jäi kaasvõistlejatele ületamatuks NSV Liidu tšempion H. Rausbergi tagajärjega 15,94 m.“ Samuti hästi esines noor TPI majandusteaduskonna esimese kursuse

üliõpilane M. Vallikivi, tulles võitjaks raskel rajal 400 m jooksus. Selle jooksu kohta märgib „Noorte Hääl“: „Esimese võitluspäeva kaasajaksikumaks alaks oli 400 m jooks meestele. Eesti NSV esindaja M. Vallikivi püsis kuni viimase sargeni viimasel kohal, võimsa lõpuspurdiga möödus ta aga eesolejast ja võitis jooksu ajaga 51,2 sek. Teiseks ja kolmandaks jäid Leningradi esindajad P. Kijanenko ja K. Šimov ajaga vastavalt 51,6 ja 51,9. Tulemused on rasket võistlusrada arvestades kõrgi head.“

A. Kõverjalg näitas veel kord, et ta praegusel hetkel on 1500 m jooksus Eesti NSV tšempioni E. Veetõuse viirakas järglane, saavutades Tartus toimunud võistlustel kolmanda koha ajaga 4.09,8 (esimesele kohale tulnud E. Veetõuse aeg oli 4.07,4). J. Sandbank seekord võttis osa ainult naiste 1000 m teatejooksust. Selle jooksu kohta kirjutati: „Naiste 400—300—200—100 m teatejooksus saavutsid V. Tamberg, H. Karilaid, J. Sandbank ja E. Laasik ajaks 2.28,2, milline tagajärg on vabariiklikust rekordist ainult 0,3 sekundi võrra nõrgem.“

Praegu viibib 15-liikmeline TPI meeskond Odessas kõrgemate koolide spartakiaadil. Osa instituudi sportlastest on jämedal spordilaagris.

Nagu ülaltoodust selgub, on TPI sportlaste pere asunud innukalt täitma EK(b)P Keskkomitee otsuseid „Kehakultuuri ja sporditöö olukorras ja ülesannetest Eesti NSV-s“. Selles otsuses oli märgitud, et viimasel ajal on Eesti NSV spordiliikumine hakanud tunduvalt maha jääma teiste vennasvabariikide spordiliikumisest. Ülaltoodud andmed näitavad, et TPI sportlased on andnud oma panuse selle mahajäämuse likvideerimiseks.

Heites pilku kehakultuuri- ja sporditöö olukorrale TPI-s möödunud õppeaastal peab ausalt ütleva, et möödunud aastal on instituudis toimunud suur murrang sel alal.

Aasta tagasi meie instituudil ei olnud veel ei oma võimal ega spordiväljakut, puudus ka laskerada. Praegu omab instituut hästikorrastatud võimla, üliõpilastele ühise töö tulemusena on valminud spordiväljak, spordilinnake, tennisväljakud ja sügisel valmib ka laskerada. Seega on loodud juba tõhus baas kehakultuuri- ja sporditöö parandamiseks TPI-s. Viimased TPI üliõpilaste sportliikud saavutasid veel enam tõendavad spordiule hoo- gustumist ja tõusu instituudis.

Sportliku baasi ja tippsportlastega on asi juba enam-vähem korras, kuid spordi massilisega, mida eriti nõuab ülalmainitud EK(b)P KK otsus, ei ole asi veel kaugelki korras. Ikka veel on vähe VTK normide täitjaid, võrreldes meie suure kollektiiviga; rohkem peaks olema ka järeusportlasi. Jooksukrossile ja sunaskrossile ei ilmu TPI-lased 100-protsendilisel, mille tõttu jäävad tähtnata vastavad normid. Eriti passiivsed on ses suhtes just meie õppejõud. Meie õpetajaskonnast ilmusid krossirajale ainult viis õppejõudu (sm-d Jaanvald, Opik, Kikas, Sivadi ja Räämet). Ka üliõpilaste osavõttu protsent oli liiga madal. See viga tuleb järjevald õppeaastal kindlasti likvideerida! Väga kahju on ka, et niisugused massisporid üritused nagu linnadevahelised teatejooksud, on TPI spordiplaanist välja jäetud. Niisugused teatejooksud on parimaks vahendiks spordi massidesse viimisel, kusjuures kehakultuurilisest seisukohast eriti kasulikud on neile jooksudele eelnevad kuunajalised ühistreeningud. Need ühistreeningud arendavad suurepäraselt distipliini, ühistunnet ja harjutavad neist osavõtjaid süstemaatilisele treeningule, mis on ju iga kehakultuuri ja sporditöö aluseks.

Tähtsam spordihooaeg, suvi, on alles ees.

Soovime meie arvukaile sportlastele sisukat ja võistlusterohekset suvist spordihooaega.

Käimine — kasulik ja tervislik spordiala

Käimine on viimasel ajal Eesti NSV-s muutumas populaarseks spordialaks. Tõuke selleks andsid kahtlemata meie vennasvabariigi — Läti NSV käijad, kes paaril viimasel aastal korduvalt on võistelnud meie spordiradadel. Isiklikult nägin käimist kui spordiala esmakordselt 1948. a. Tartus Tamme staadionil. Uus spordiala kutsus pealtvaatajate seas esile elavaid keskustlusi ja vaidlusi stiili suhtes. Nii tekis minulgi huvi käimise vastu. Alul ainult huvi pärast ja enda lõbaks sportlikku käiku proovides saavutasin aga endalegi üllatavaid tagajärge. Asusin juba tšesisemalt asja juurde ja otsustasin pidevalt treenida, et võistelda 1948. a. suvel toimunud koolinoorte olümpiaadil Tallinnas, mille kavva oli esmakordselt võetud ka käimine. Treeninguks vajaliku põhialuse — liikuvuse — omandasin kooli meeskonnas korvpallimängides ja talvel pidevalt suusatades. Nii tulingi ENSV 1948. a. koolinoorte tšempioniks. Nüüd koostasin endale treeningukava juba pikemaks ajaks. Viimistlesin seni konarlikku stiili ja suve lõpul Leningradis korraldatud spordivõistlusil saavutasin pideva treeningu tulemusena NSVL noortetšempionitiitli Läti NSV noorte tšempioni Zol-silt.

Käesoleva hooaja alguseks olid minu nimel ENSV rekordid käimises 3,5 ja 10 km distantsidel, milliseid olen juba korduvalt ületanud ületada.

Kuna on alles hooaja algus, siis seisab ees veel terve rida võistluskohtumisi nii ENSV piires kui ka üleüldises ulatuses, kus loodan oma seniseid tagajärgi parandada.

Momendil olen treeningu kõrval peaarhku asetanud spordivõistlusis osavõtmise tõttu seni veel sooritamata eksamitele liik-koolis. Loodan, et stiigisel võin uut õppeaastat alustada akadeemiliste võlgnevusteta ja uue ENSV ning NSVL rekorditega.

B. JUNK

Vastutav toimetaja A. SIVADI